

Meijän aivotietous ja itsesäätelytaidot

(Sallan malli tehty mukaellen: Sainio, T., Pajulahti, R., & Sajaniemi, N. 2021. Näin tuet lapsen itsesäätelyä. Hyvinvoinnin pedagogiikka varhaiskasvatuksessa -kirjaa sekä dagis.fi -sivuston materiaaleja hyödyntäen.)

Sallan varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa aivotietoutta, mielenhallintaa ja itsesäätelyä auttaa opettamaan maskottiemme Kurtti-Karhun, Oula-Hirven ja Puro-Pupun kaukaiset sukulaiset Professori Karhu, Aarrearkun hoitaja Hirvi sekä Supervahti Pupu. Nämä sukulaiset ovat kaukaa metsäsaamelaisten ajoilta.

Professori Karhu, Aarrearkun hoitaja Hirvi sekä Supervahti Pupu ovat 1600-luvun Sallassa asuneita Kuolajärven saamelaisia, jotka olivat metsäsaamelaisia metsästys- ja keräilykulttuuriinsa pohjautuen. Metsäsaamelaisten elanto tuli siis metsästyksestä, kalastuksesta ja keräilystä. Sallassa metsäsaamelaiset puhuivat kuolajärvensaamea, joka kuului itäsaamelaiseen kieliryhmään.

Salla

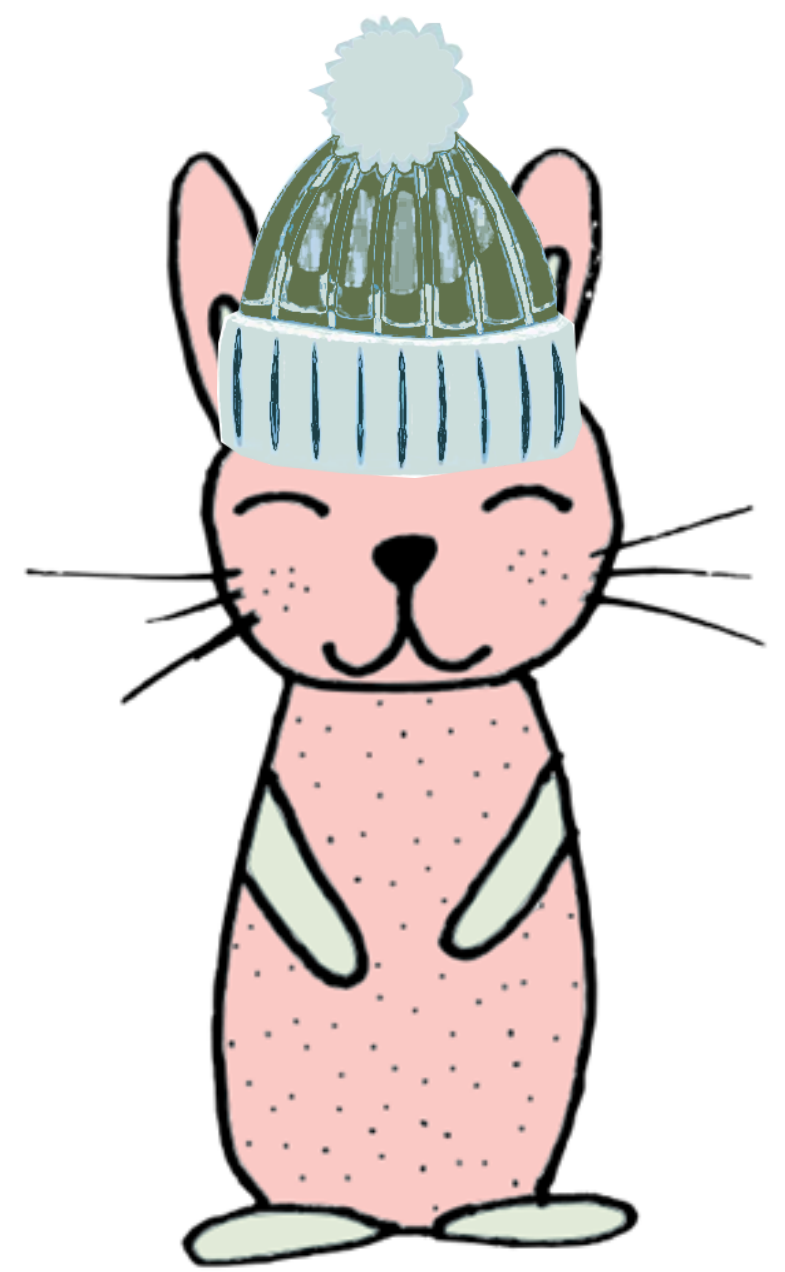
In the middle of nowhere

@sallanvarhaiskasvatus

Supervahti Pupu

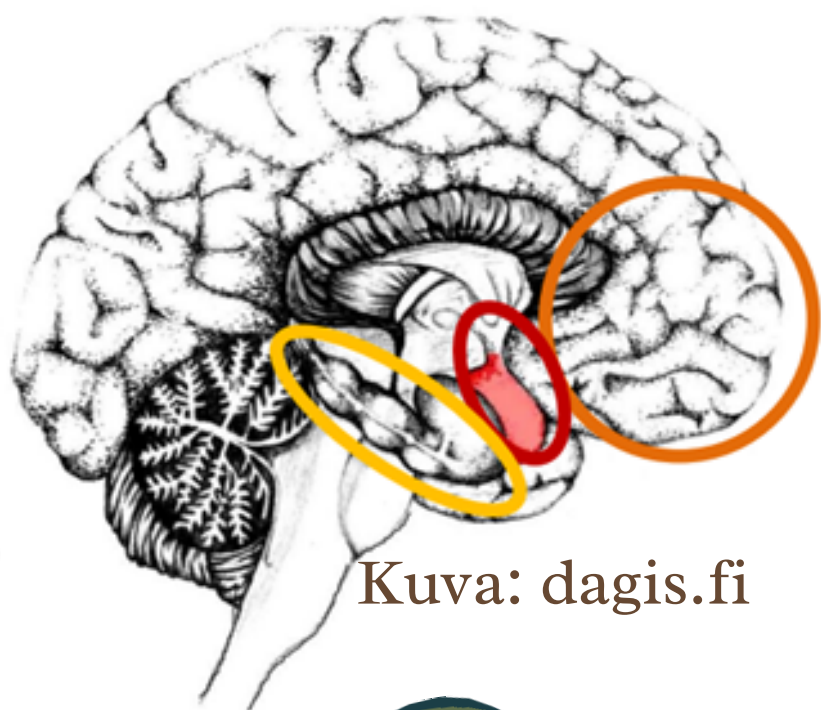
(kuvassa merkattu punaisella)

- Amygdala eli mantelitumake = aivojen tunnealueen keskus
- Vaarojen ja uhkien havaitseminen
- Ilmoittaa vaaroista rummuttamalla käpälillään superkovasti painaen samalla aivojen hälytysnappulaa --> tämä antaa käskyn taistella, paeta tai jähmettyä

Aarrearkun hoitaja Hirvi (kuvassa merkattu keltaisella)

- Hippokampus eli aivoturso on aarrearkku, jonne tallennetaan onnistumiset sekä tärkeät muistot
- Aarrearkun hoitaja säikähtää Supervahti Pupun rummutusta ja muistojen tallentaminen vaikeutuu
- Ollessaan rauhallinen ja tyyni, Hirvi pystyy huolehtimaan aarrearkun järjestyksestä
- Hirvi auttaa Professori Karhua rauhoittamaan Supervahti Pupua muistuttamalla aiemmista onnistumisista

Kuva: dagis.fi

Professori Karhu (kuvassa merkattu oranssilla)

- Etuotsalohko, joka vastaa kaikesta harkitusta toiminnasta
- Rauhallinen, älykäs ja harkitseva karhu
- osaa etsiä Hirven aarrearkusta tietoa toimivista tyyntymisen ja rauhoittumisen keinoista
- Rauhoittaa sensitiivisellä vuorovaikutuksellaan Supervahti Pupua
- Kirjoittaa ja tuottaa myös uusia upeita tarinoita aarrearkkuun tallennettavaksi
- Osaa toimia viisaasti ja tyyneesti, koska hän oppii hurjaa vauhtia uusia asioita yhdistelemällä tietoa kokemuksiinsa, pohtimalla, päättelemällä ja keksimällä ratkaisuja ongelmiin
- Opettaa Supervahti Pupulle, että tässä tilanteessa ei ole nyt sellaista vaaraa, josta emme voisi yhdessä selviytyä toimimalla harkitsevasti ja rauhallisesti

